

Nr 27.

Af herr **Kobb**, om höjning af ersättning för bostad och bränsle till kvinnlig kontorsskifvare vid statens järnvägar.

När kungl. järnvägsstyrelsen afgaf utlåtande öfver löneregleringskommitténs förslag till lönestat för personalen vid statens järnvägar m. m., framhöll styrelsen, att de för kvinnliga kontorsskifvare föreslagna minimi- och maximaflöningarna voro för knappt tilltagna med hänsyn till dåvarande lefnadskostnader, som beräknades till 85 à 125 kr. per månad för helinackordering, och att det sålunda efter erläggande af pensionsavgifter samt krono- och kommunalutskylder ej blefve mycket kvar för tillgodoseende af lefnadsbehofven i öfrigt.

I anslutning härtill motionerade herr Kjellberg i Andra kammaren vid 1907 års riksdag om arfvodesförhöjning och om höjd ersättning för bostad och bränsle för äfven denna tjänstemannaklass, men denna motion vann ej Riksdagens bifall.

Jag anser visserligen, att skäl icke saknas för att ånyo upptaga dessa af herr Kjellberg framförda förslag till höjning äfven af arvodet till bemälda tjänstehafvare, men med hänsyn till de konsekvenser ett genomförande däraf skulle medföra, vill jag begränsa detta mitt förslag till att omfatta endast höjning af den ersättning, som utgår för bostad och bränsle, hvilken ersättning vid 1907 års lönereglering sattes så låg, att den såväl i och för sig som i jämförelse med närmast likställda tjänstemän måste betecknas såsom både otillräcklig och orättvis.

Mot en förhöjning lär nog invändas, att det t. ex. inom telegrafstyrelsen finnes tjänstehafvare, som äro ännu ogynsammare ställda än de kvinnliga kontorsskifvarna vid statens järnvägar. Häremot må dock erinras, dels att inom telegrafstyrelsen saknas fullt jämförliga tjänster och dels att kvinnliga tjänstehafvare inom järnvägsstyrelsen icke kunna tillfredsställa sina lefnadsbehof med vetskapen om att tjänstemän i andra verk nödgas taga sig fram med en alltför knapp aflöning.

Utan att behöfva ingå på den principiella frågan huruvida kvinnliga och manliga tjänsteinnehafvare böra i lönehänseenden vara likställda, så synes mig i detta speciela fall vara uppenbart, att de kvinnliga tjänsteinnehafvarna blifvit i hög grad tillbakasatta.

Enligt gällande lönestat har manlig kontorsskrifvare följande arfvode: i första lönegraden 1,500 kr., i andra 1,800 kr., i tredje 2,100 kr., i fjärde 2,400 kr. och i femte 2,700 kr.

Ersättning för bostad och bränsle utgår i de tre första lönegraderna med respektive 600, 720 och 840 kr., eller med 40 % af arfvodet, för att i fjärde lönegraden fixeras till 850 kr., hvilket sistnämnda belopp är den högsta ersättning, som tillkommer manlig kontorsskrifvare.

Till kvinnliga kontorsskrifvare däremot utgår ersättningen för bostad och bränsle med blott 400 kr., oafsedt hvilken lönegrad de tillhöra. Arfvodet till dem utgör i första lönegraden 1,080 kr., i andra 1,200 kr., i tredje 1,500 kr. och i fjärde eller högsta lönegraden 1,800 kr. Häraf framgår, att arfvodet eller den egentliga aflöningen till manliga kontorsskrifvare är afsevärdt högre än hvad som utgår till kvinnlig sådan. Att också då bibehålla en så stor skillnad i ersättning för bostad och bränsle synes mig vara dubbel orättvisa.

Då ersättning för bostad och bränsle till manlig kontorsskrifvare utgår med 40 % af arfvodesbeloppet i de tre första lönegraderna, har jag tänkt, att sådan ersättning lämpligen borde utgå efter samma grunder äfven till kvinnliga kontorsskrifvare och skulle då följaktligen blifva i första, andra och tredje lönegraderna respektive 432, 480 och 600 kr., men beträffande fjärde eller högsta lönegraden torde maximum böra bestämmas till 650 kr.

Då antalet tjänstehafvare, som denna höjning skulle tillkomma, uppgår till endast omkring 180, blir utgiftssumman icke heller så afsevärd, att man för den skull kan anse sig förhindrad att tillmötesgå detta billiga och rättmätiga kraf.

På grund af hvad sålunda anförts, får jag hemställa,

att Riksdagen för sin del måtte besluta, att ersättning för bostad och bränsle till kvinnlig kontorsskrifvare vid statens järnvägar skall utgå med fyrtio procent af arfvodet i de tre första lönegraderna och att ersättningen till tjänstehafvare i fjärde lönegraden skall utgå med 650 kronor.

Stockholm den 26 januari 1912.

Gustaf Kobb.